

MUHOS

KORKALANVAARAN KUNTORATA SUUNNITELMASELOSTUS

11.4.2025

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	3
1.1. Prosessin kuvaus.....	4
1.2. Tavoiteaikataulu.....	4
1.3. Vuorovaikutus suunnittelun aikana	5
2. Reitistö.....	5
2.1. Yleistietoa	5
2.2. Ulkoilureitin tyyppi.....	7
2.3. Rakentamis- ja kunnostustoimenpiteet.....	8
2.4. Opastus periaatteet	9
2.5. Ylläpito	9
2.6. Liitännäisalueet – tauko- ja pysäköintipaikat	10
2.7. Maanomistus	11
2.8. Kaavatilanne	15
2.9. Luontoselvitys	16
2.10. Liitteet	17

1. Johdanto

Alueella sijaitsee nykyisin Korkalanvaaran kuntoratareitistö, johon suunnitelman reitistö pohjautuu. Kuntorata toimii talvisin hiihtourana, joka onkin reitistön pääasiallinen käyttötarkoitus. Nykyinen reitistö on rakennettu osittain kaupungin omistamille maa-alueille sekä osittain yksityisten kiinteistöille. **Reitistön sijoittuminen yksityisten kiinteistöille perustuu vuonna XXX vahvistettuun ulkoilureittitoimitukseen.**

Reitti on aikoinaan perustettu 5 m leveänä. Reitistöllä on ongelmia erityisesti kuivatuksen ja rakenteiden kantavuuden osalta eikä reitin saneeraus ole mahdollista nykyisellään ilman, että käytettävissä oleva kulku-ura kapenee edelleen. Käytettävissä olevaan tilaan tulee kulku-uran lisäksi mahdollistaa esimerkiksi rakenneluiskat, kuivatusratkaisut ja opasteet. Kulku-ura on nykyisellään liian kapea laadukkaan ja korkeatasoisen hiihtoladun tekemiseen ja ylläpitämiseen.

Kuntalaisten arkiliikunnan ohella alueella halutaan järjestää liikunta- ja urheilutapahtumia kaikkina vuodenaikoina eikä reitistö tällä hetkellä vastaa käyttäjien tarpeita. Reitistön ja olosuhteiden parantaminen on kunnan näkökulmasta haastavaa nykyisellään.

Reitistön sijainti:

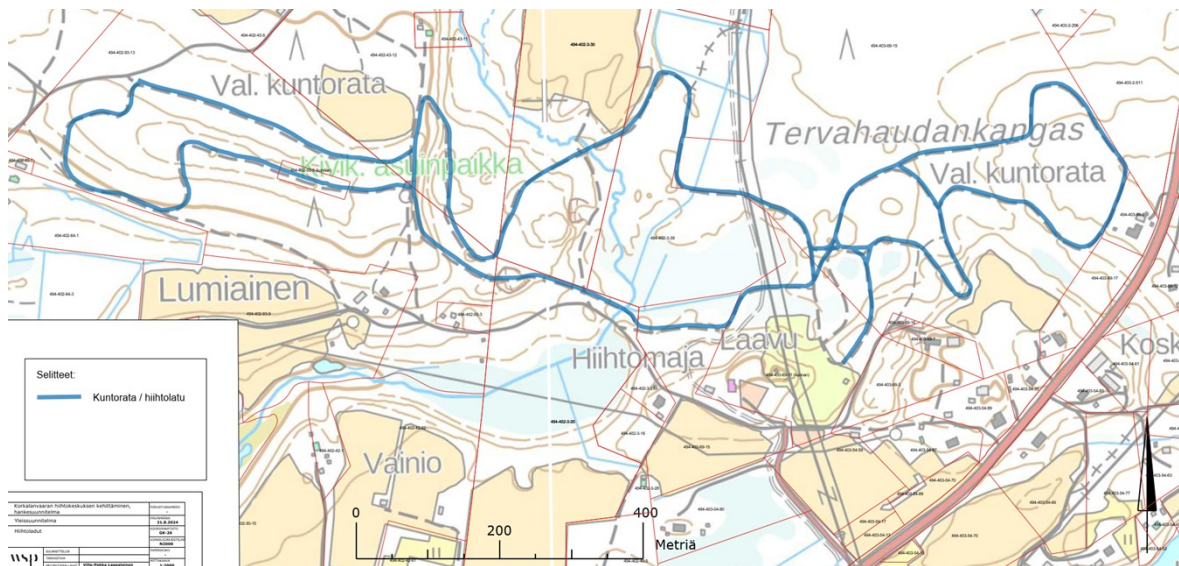
Muhoksen kunta haluaa kehittää reitistöä ja ratkaisuksi tähän on päätetty hakea ulkoilureittitoimitus, joka mahdollistaa pysyvän ratkaisun reitistön pidolle ja kunnostamiselle. Hankkeen tavoitteena on parantaa alueen liikuntaolosuhteita niin, että infra vastaa käyttäjien tarpeeseen niin kesällä kuin talvella. Suunnitelmaan kuuluva reitistö mahdollistaa jalkaisin, pyörällä sekä hiihtäen tapahtuvan liikkumisen. Polttomootorikäyttöisten ajoneuvojen käyttö ei ole sallittua, sähkömootorilla varustettujen polkupyörien käyttö on sallittua. Tässä hankkeessa laaditaan ulkoilureittisuunnitelma, joka toimitetaan ELY-keskukseen vahvistettavaksi.

Reitistö vahvistaa kunnan nykyistä ulkoilu- ja liikuntapalvelutarjontaa ja samalla vastaa jatkuvasti kasvavaan trendiin luontoliikkumista kohtaan. Opastetulla ulkoilureitistöllä luodaan käyttäjille turvalliset ja houkuttelevat olosuhteet ulkoliikunnan harrastamiseen.

Korkalanvaaran liikunta-alue sijaitsee n. 6 kilometrin ajomatkan päässä Muhoksen keskustasta. Korkalanvaaran alue on suosittu ulkoliikuntakohde kunnassa ja sen reittitarjonta painottuu hiihtoon, retkeilyyn ja maastopyöräilyyn. Alueen kautta kulkee retkeilyreitti Oulujokilaakson Tervareitistö.

Tähän suunnitelmaan sisältyvä reitistö noudattelee nykyistä reittiverkostoa. Reittitoimituksen pääasiallinen tarkoitus on leventää nykyistä kulku-uraa, näin mahdollistetaan reitistön saneeraus. Kuivatusolosuhteita ja rakenteita parannetaan, valaistus ja opastus päivitetään tarvittavilta osin.

Suunnitelma on laadittu WSP Finland Oy:ssä, jossa työstä vastasi Ville-Pekka Lappalainen. Työn ohjausryhmään on kuulunut Muhoksen kunnasta Ulla-Maija Karjalainen.

Kuva 1. Korkalanvaaran kuntorataverkosto

Osa reitin osista on kesäaikaan maatalousliikenteen käytössä. Ajoyhteys pelloille säilyy nykyisen kaltaisena, kulkuolosuhteet eivät heikkene.

1.1. Prosessin kuvaus

Ulkoilureitin perustamiseksi laaditaan ulkoilulain 1973/606 mukainen ulkoilureittisuunnitelma, jolle haetaan ELY-keskuksesta vahvistus. Vahvistetulle suunnitelmalle pidetään paikalla Maanmittauslaitoksen toimesta ulkoilureittitoimitus.

1.2. Tavoiteaikataulu

Ulkoilureittisuunnitelma toimitetaan ELY-keskukseen 2025 alku puolella. Tavoitteena on päästä suorittamaan ulkoilureittitoimitus vuoden 2025 aikana, rakentamistoimenpiteiden ajankohta tarkentuu myöhemmin.

1.3. Vuorovaikutus suunnittelun aikana

Suunnittelun aikana on oltu yhteydessä kaikkiin maanomistajiin ja osan kanssa on tehty maastokatselmus paikan päällä.

2. Reitistö

2.1. Yleistietoa

Reittisuunnittelussa on hyödynnetty nykyistä kuntorataverkostoa täysimääräisesti. Näin vaikutukset ympäristöön ovat mahdollisimman pienet ja rakentamiskustannukset alhaiset.

Alueen reitistö mahdollistaa 1 km, 2 km, 3 km sekä 5 km reittipituudet. Ulkoilureittitoimitus ei muuta tilannetta.

Reitistöllä on yksi lähtöpiste, Korkalanvaaran hiihtostadion. Reitistöllä on 1 taukopaikka, joka sijaitsee hiihtostadionin yhteydessä. Pysäköinti tapahtuu nykyisillä merkityillä pysäköintipaikoilla hiihtostadionin yhteydessä. Uusia pysäköintipaikkoja tai taukopaikkoja ei tässä yhteydessä perusteta.

Reitistön kautta kulkee Oulujokivarren Tervareitistö, joka huomioidaan rakentamistoimenpiteissä. Ulkoilureittitoimitus ei heikennä Tervareitistön olosuhteita.

2.2. Ulkoilureitin tyyppi

Ulkoilureitistö sijoittuu olemassa olevalle kuntoradalle. Reittitoimitettavan väylän leveys on 11 metriä. Tälle alueelle tulee sijoittaa varsinainen reitti sekä muut kiinteät rakenteet kuten rummut, sillat ja opasteet. Kuntoradat toimivat talvisin hiihtolatuina. Pysäköintipaikalla on talvikunnossapito.

Ulkoilureittien ja hiihtolatuojen kulkusuunta on vastapäivään ja se on esitetty opasteilla.

Valokuvia nykyiseltä reitistöltä:

2.3. Rakentamis- ja kunnostustoimenpiteet

Nykyinen reitti on noin 5 metrin levyinen. Maastokäytävää levennetään 11 metriin poistamalla puusto, kannot ja pintamaa. Reitistölle tarvittaviin kohtiin tehdään tasauksen nosto 15–40 cm ja rakennetaan sivuojia ja väylän alittavia rumpuja. Ojien ylitykset toteutetaan lähtökohtaisesti muovisilla rumpuputkilli, koska ne ovat kestävä, turvallinen ja pitkäikäinen ratkaisu. Rumpujen halkaisija on oltava 300 mm tai suurempi. Tätä pienemmät rummut tukkeutuvat nopeammin ja vaativat enemmän huoltoa. Rummut mitoitetaan aina tapauskohtaisesti. Erityisesti tulee huomioida isommat laskuojat.

Rummut eivät vaadi perustapauksessa erillistä arinarakennetta. Mikäli pohjamaa on pehmeää, tulee rumpujen alle tehdä massanvaihto. Ympärystäyttö voidaan tehdä murskeella, hiekalla tai kohteesta saatavalla siihen soveltuvalla pohjamaalla. Rumpujen korko mukaillee olemassa olevaa ojaa: rummun vesijuoksu asetetaan ojan pohjalle. Rumpu ei saa padottaa missään tilanteessa.

On arvioitu, että hankkeen vähäisistä rakentamistoimenpiteistä johtuen niillä ei ole vaikutuksia pohjavesialueisiin.

Tiukkoja kaarteita loivennetaan kunnossapidon helpottamiseksi. Valaistus ja kaapelointi saneerataan tarvittavilta osin. 2 kilometrin latuosuus päällystetään kivituhkalla kesäkäyttöä varten. Tarvittava väyläleveys kivituhkapinnalle on 3 metriä.

Nykyinen 3,8 metrin leveä puusilta korvataan teräksisellä rumpuputkella sillan käyttöiän päättyessä 5-10 vuoden sisällä. Latuopasteet uusitaan.

2.4. Opastus periaatteet

Tässä hankkeessa ei ole laadittu tarkkaa opastussuunnitelmaa. Lähtöpaikalle sijoitetaan opaskartta. Infotauluun lisätään tietoa retki- ja pyöräilyetiketistä sekä yleiset turvallisuutta koskevat säännökset. Väylien risteysiin sijoitetaan reittiviitat sekä tarvittaessa pienemmät opaskartat. Puutolppiin kiinnitetään tarvittavat reitti- ja varoitusmerkit.

2.5. Ylläpito

Reittien ylläpidosta vastaa Muhoksen kunta. Reittien kunnon ja opastuksien tarkistus suositellaan tehtäväksi määrävälein, esimerkiksi 3-4 kk välein, kuitenkin vähintään 2 kertaa vuodessa. Kunnostustoimenpiteistä tulee tehdä työohjelma, joka sisältää tarkastukset sekä kunnostustoimenpiteet ja niiden toteutusaikataulun.

Reittiä koskeva kunnossapitopalaute linkitetään kunnan palautejärjestelmään.

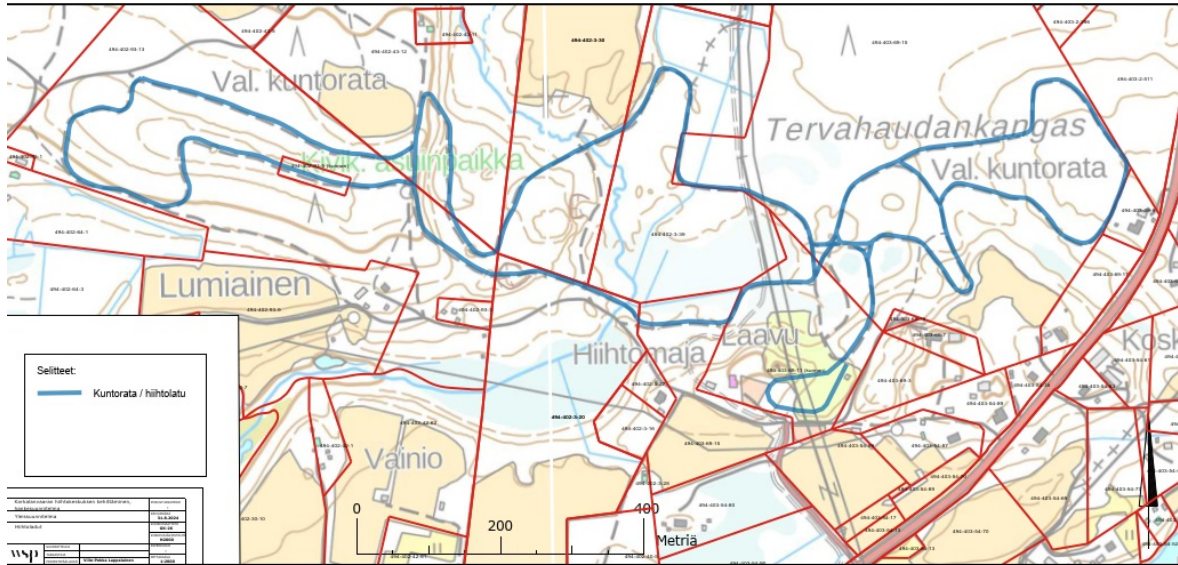
2.6. Liitännäisalueet – tauko- ja pysäköintipaikat

Korkalanvaaran hiihtokeskuksella on nykyisin runsaasti pysäköintitilaa ja olemassa oleva taukopaikka. Alue sijoittuu kunnan kiinteistölle, eikä pysäköintialueita tai taukopaikkaa ole tarkoitus ottaa reitistön liitännäisalueeksi.

Reittitoimitukseen ei sisälly taukopaikkoja tai pysäköintiä.

2.7. Maanomistus

Reitti sijoittuu kahdeksan kiinteistön ja seitsemän eri maanomistajan alueelle, joista yksi on kunta. Reitin sijoittuminen kunnan omistamille ja yksityisille kiinteistöille on esitetty liitteen piirustuksessa.

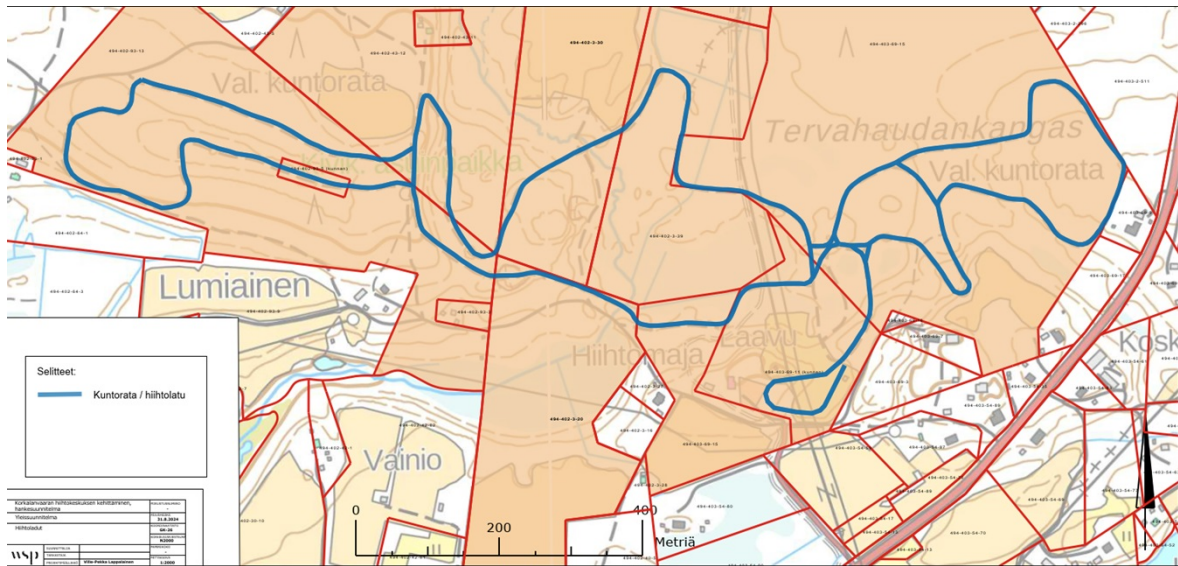

Kuva. Ote liitteen piirustuksesta. Reitin sijoittuminen kunnan ja yksityisen omistamille maa-alueille sekä kiinteistörajat ja -tunnukset.

Alla luettelo kiinteistöistä, joiden alueille reitistö sijoittuu:

Ulkoilureittisuunnitelman kiinteistöluettelo		
Muhos, Korkalanvaaran kuntorata		
	Kiinteistötunnus	Reitin pituus kiinteistöllä (m)
1	494-403-69-11 (kunnan)	548
2	494-403-69-15	1916
3	494-402-3-20	220
4	494-402-93-13	1326
5	494-402-93-5 (kunnan)	99
6	494-402-43-12	361
7	494-402-3-30	253
8	494-402-3-39	217

Havainnollisuuden vuoksi liitteenä on piirustus, jossa on värillä korostettu ne kiinteistöt, joiden alueelle reitistö sijoittuu.

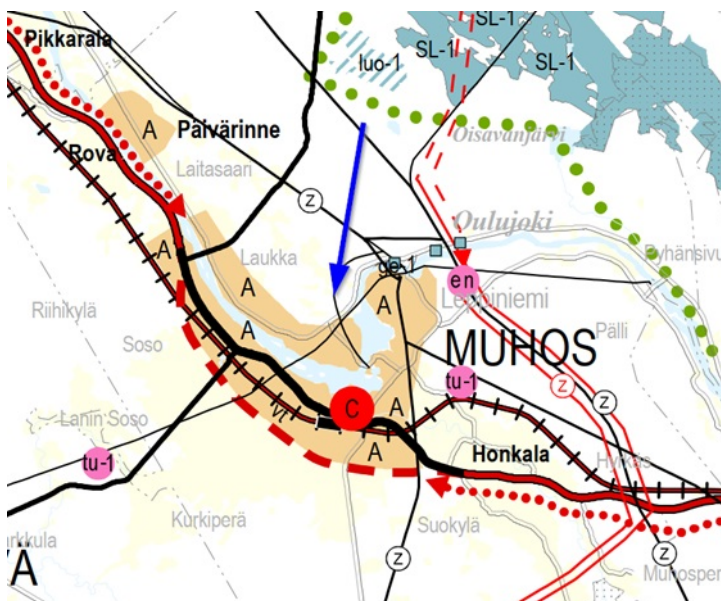
Kuva. Ote liitteen piirustuksesta. Kiinteistöt, joiden alueelle reitistö sijoittuu

2.8. Kaavatilanne

Reitti ei sijoitu asemakaava alueelle.

Maakuntakaava

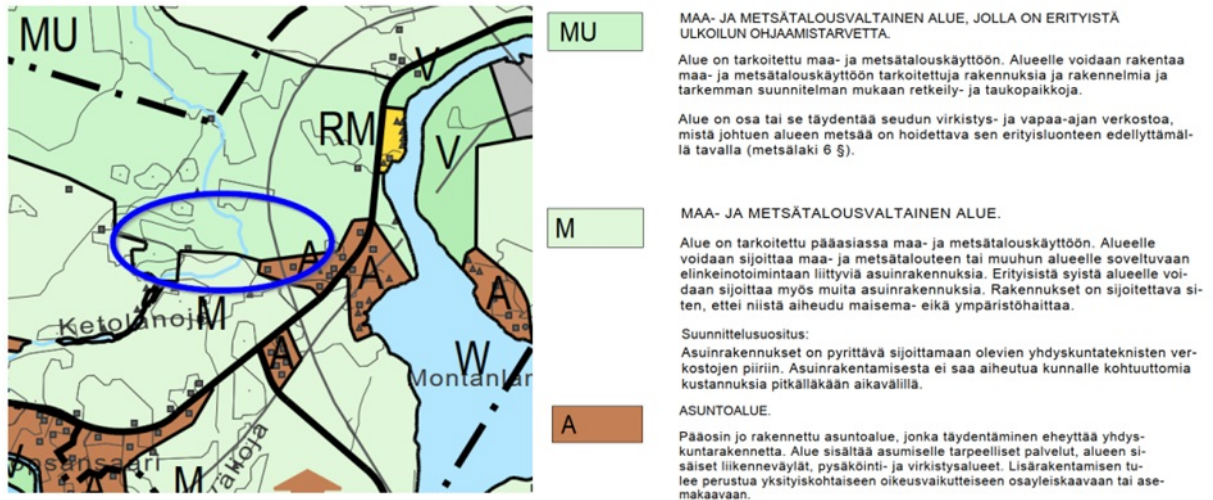
Maakuntakaavassa Korkalanvaaran urheilualueen kohdalle sijoittuu pääsähköjohto.

Kuva. Ote maakuntakaavasta.

Yleiskaava

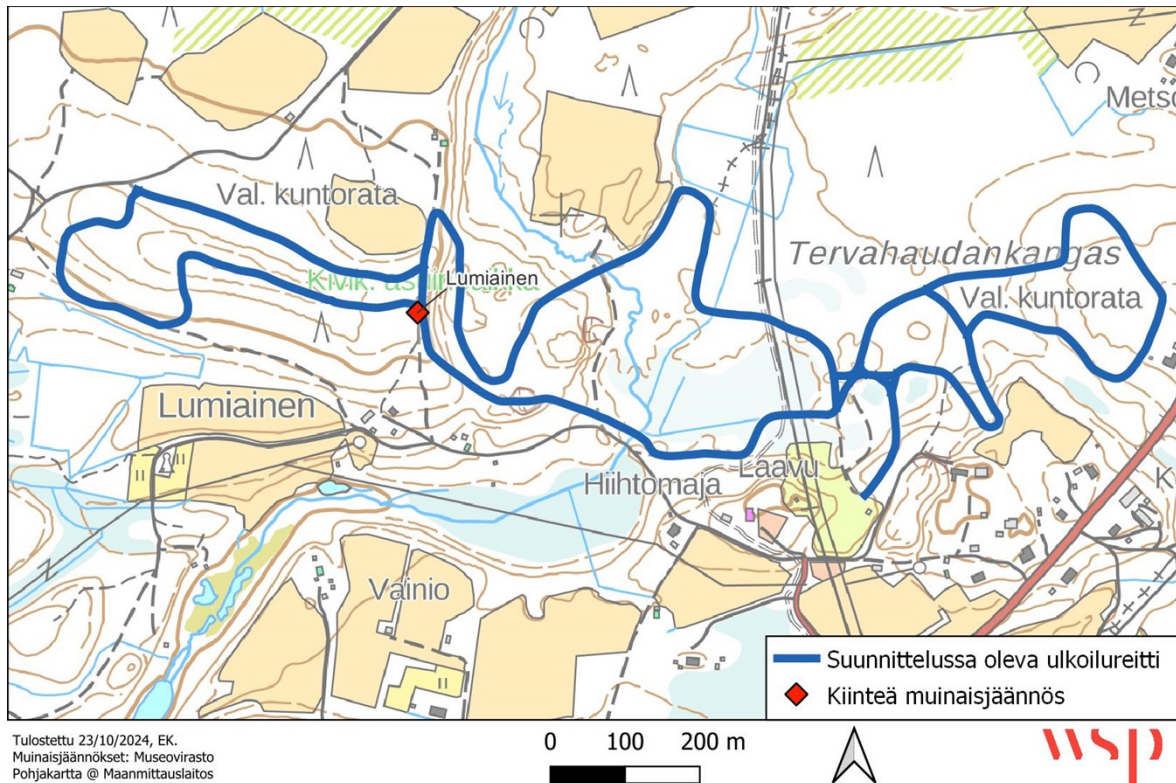
Oulun seudun yleiskaava 2020:ssa kohde sijoittuu MU-, M- ja A-merkityille alueille.

Kuva. Ote Oulun seudun yleiskaava 2020:sta.

2.9. Muinaisjäännökset

Korkalanvaaran ulkoilureitin varrella sijaitsee muinaismuistolain suojaama kiinteä muinaisjäännös, Lumiainen (494010061), joka on tyypiltään kivikautinen asuinpaikka. Kohde sijaitsee mäntyvaltaisella kuivalla hiekkakankaalla. Museoviraston tietojen perusteella kohde on tarkistettu maastossa viimeksi elokuussa 2020. Tarkastusraportista selviää, että kohde on tuhoutunut keskeisiltä osin maa-ainestenotossa, ja myös kohteen läpi kulkevan valaistun kuntoradan on arvioitu muokanneen kohdetta (Ikäheimo, 2020). Maa-aineksenottokuopan kohdalta kuntoradasta haarautuu hiekkakuopan läpi länteen päin kaksi uraa. Muinaisjäännöskohteella sorakuopan pohjoisreunalla on havaittu kivilaji-iskosta ja kuumuudessa rapautunutta palanutta kiveä, jotka on jätetty maastoon paikoilleen. Tarkastusraportin perusteella kohteella ei ole korjaamismahdollisuutta (Ikäheimo, 2020).

Kuva 1 Korkalanvaaran ulkoilureitin ympäristössä sijaitseva muinaisjäänös

2.10. Luontoselvitys

Suunnittelun yhteydessä laadittiin luonnon perustilaselvitys, joka esitetään tämän suunnitelmaselostuksen liitteenä. Luontoselvityksen tavoitteena oli selvittää Korkalanvaaran ulkoilureitin ja sen lähiympäristön luontoarvot, jotta ne voidaan huomioida suunnitelmaa laadittaessa. Luonnon perustilaselvitys pohjautui olemassa oleviin aineistoihin, ja sen laati FM biologi Emma Koskinen.

Metsäkeskuksen metsävara-aineistojen perusteella Korkalanvaaran ulkoilureitin varrella kasvillisuus on suurelta osin mäntyvaltaista nuorta, varttunutta tai uudistuskypsää kasvatusmetsikköä. Pienillä alueilla puusto on kuusi- tai lehtipuuvaltaista. Ulkoilureitti ylittää Murranojan/Ketolanojan, jonka rantavyöhykkeessä puusto on kuusivaltaista mutta kehitysluokkatietojen perusteella metsätalouskäytössä. Ulkoilureitin varrella on kauttaaltaan tehty metsänkäyttöilmoituksia, ja puuston käsittely on havaittavissa myös Maanmittauslaitoksen historiallisista ilmakuvista alueelta. Saatavilla olevien aineistojen perusteella ulkoilureitin varrella ei arvioida sijaitsevan luonnontilaisia luontotyyppejä. Suojelusyistä huomionarvoisista kasvilajeista ei ole tiedossa olevia havaintoja. Huomionarvoisten kasvilajien esiintymistä ulkoilureitin varrella ei kuitenkaan pystytä täysin varmistamaan ilman maastokäyntiä alueella.

Korkalanvaaran ulkoilureitti sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä maakunnallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti arvokkaasta lintualueesta, Oulun seudun kerääntymisalueesta. Ulkoilureitin varrella sijaitsevilla kangasmetsillä ei arvioida olevan erityistä merkitystä muuton aikana levähtäville lajeille eikä siten myöskään Oulun seudun

kerääntymisalueen linnustoon. Paikalliseen pesimälinnustoon sen sijaan voi kohdistua vaikutuksia nykyisen ulkoilureitin varrella sijaitsevan puuston poistosta. Ulkoilureitin lähiympäristöstä on tiedossa olevia havaintoja muun muassa erittäin uhanalaisesta hömötiaisesta vuodelta 2019. Tiedossa olevat lajihavainnot ovat vähäisiä ja myös puuston poisto tapahtuisi lähtökohtaisesti vain kapealla alueella olemassa olevan reitin ympäristöstä, minkä vuoksi vaikutukset arvioidaan lähtökohtaisesti vähäisiksi. Vaikutusten tarkempi arviointi edellyttäisi kuitenkin metsien pesimälinnuston ajantasaisen tilan selvittämistä.

Ulkoilureitin varrella ei arvioida sijaitsevan viitasammakolle potentiaalisia elinympäristöjä. Lähimmät karttatarkastelun perusteella viitasammakoille potentiaalisiksi arvioidut lammet sijaitsevat Ketolanojan ympäristössä muutama sata metriä ulkoilureitistä etelään. Liito-oravasta ei ole tiedossa havaintoja ulkoilureitin ympäristöstä, mutta karttatarkastelun perusteella alueella sijaitsee pienialaisia varttuneita kuusivaltaisia metsiä. Lajin esiintymistä ulkoilureitin varrella kasvavissa metsissä pidetään kuitenkin epätodennäköisenä muun muassa metsätalouskäytön (Metsäkeskus, 2024) ja liito-oravan esiintyvyyden ennustekarttojen (Luonnonvarakeskus ja liito-orava-LIFE-hanke) perusteella. Myöskään muun eläimistön kannalta ulkoilureitin kehittämisellä ei arvioida olevan vaikutuksia.

2.11. Liitteet

Liite 1 - Yleiskartta

Liite 2 - Kiinteistöt ja maanomistus

Liite 3 – Luontoselvitys

Liite 4 – Kiinteistöt, joille reitti sijoittuu